
Landsmøtet Sakspapir

Møtedato 20.04.2018-22.04.2018
Ansvarlig Sentralstyret
Saksnummer **LM8 00.03-18**
Gjelder Godkjenning av forretningsorden

1 **Vedlegg i saken:**

2 1. Forslag til forretningsorden

3 **GODKJENNING AV FORRETNINGSORDEN**

4 **FORMÅL**

5 Vedta en forretningsorden for Norsk studentorganisasjons (NSO) landsmøte 2018.

6 **SAKSPRESENTASJON**

7 Forretningsordenen regulerer gjennomføringen av landsmøtet. Denne kommer i tillegg til
8 vedtektenes bestemmelser.

9
10 Møteledelsen planlegger og leder møtet i henhold til forretningsordenen.

11
12 Alle som deltar på landsmøtet har ansvar for å sette seg godt inn i forretningsordenen. Et
13 demokratisk, ryddig og effektivt landsmøte forutsetter en felles forståelse av hvordan landsmøtet
14 skal gjennomføres.

15 **INNSTILLING**

16 Forretningsordenen for NSOs landsmøte 2018 vedtas.
17

1 VEDLEGG 1: FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

2 1 Landsmøtet

3 Landsmøtet er Norsk studentorganisasjons (NSO) øverste organ. Møtet reguleres av kapittel 4 i
4 NSOs vedtekter, samt denne forretningsordenen.

5 1.1 Landsmøtets delegater

6 Landsmøtets delegater velges av medlemmene etter §§ 4.2-4.4 i vedtektene.

7 1.2 Landsmøtets observatører

8 Landsmøtets observatører er regulert etter §§ 4.5.1-4.5.3 i vedtektene.

9 Følgende har møteplikt med tale- og forslagsrett:

- 10 • Sentralstyremedlemmer
- 11 • Arbeidsutvalget
- 12 • Kontrollkomiteen
- 13 • Valgkomiteen
- 14 • Komiteer som innstiller direkte til landsmøtet
- 15 • Politiske komiteer

16 Følgende har observatørstatus med tale- og forslagsrett:

- 17 • Sekretariatet i Norsk studentorganisasjon
- 18 • Vara fra medlemmer i henhold til § 4.3
- 19 • Kandidater til arbeidsutvalget
- 20 • Én representant fra hver av de fagstrategiske enhetene i Universitets- og høgskolerådet
21 (UHR)
- 22 • Én representant fra International Students' Union of Norway (ISU)
- 23 • Én representant fra studentene i styret i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)
- 24 • Én representant for Studentenes og Akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH)
- 25 • Én representant fra studentene i styret i Samordna opptak
- 26 • Én representant fra studentene i styret i Lånekassen
- 27 • Én representant fra European Students' Union (ESU)
- 28 • Én representant fra ANSA
- 29 • Én representant fra Velferdstingene i Norge (ViN)

30 1.3 Rettigheter og plikter i møtet

31 Godkjente delegater har møteplikt, talerett, forslagsrett og stemmerett. Delegatene godkjennes av
32 landsmøtet etter innstilling fra sentralstyret. For å få godkjent sine delegater må medlemmet ha
33 levert inn bekreftelse på valg av delegater og varadelegater som angitt i kunngjøringen av
34 landsmøtet.

35 Observatører i henhold til forretningsordenens punkt 1.2 har tale- og forslagsrett. Andre
36 organisasjoner og personer som inviteres til landsmøtet får gjestestatus uten automatisk tale- og
37 forslagsrett.

38 *1.4 Beslutningsdyktighet*

39 Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst 60 prosent av de valgte delegatene er til stede, i
40 henhold til vedtektenes § 14.3.

41 *1.5 Permisjoner og overdragelse av delegatstatus*

42 Dersom delegater eller observatører med møteplikt ønsker å forlate møtet underveis i
43 forhandlingene må det søkes om permisjon. Søknad om permisjon føres på eget skjema og
44 leveres til fullmaktskomiteen som anvist.

45 Alle søknader om permisjon skal inneholde en begrunnelse som kan vurderes av
46 fullmaktskomiteen. Fullmaktskomiteen behandler permisjonssøknader fortløpende. Søknader
47 innvilges ved gyldig fravær. Med gyldig fravær menes: obligatorisk undervisning, representasjon
48 på vegne av NSO, sykdom, omsorg for barn eller andre tungtveiende årsaker. Fullmaktskomiteens
49 avgjørelse kan ankes i møtet. Delegater/observatører med møteplikt kan forlate salen dersom
50 deres søknad innvilges.

51 Delegater som forlater møtet skal overlevere stemmeskiltet sitt til fullmaktskomiteen. Dette gjelder
52 også delegater som har vara. Det kreves godkjenning fra fullmaktskomiteen for å overdra
53 delegatstatus fra en delegat til en vara. Ved overdragelse av delegatstatus til en vara skal det
54 angis hvem delegatstatusen overdras til.

55 Fullmaktskomiteen har ansvar for å oppdatere møteledelsen om hvem som er til stede med
56 stemmerett i salen, samt informere møteledelsen dersom landsmøtet ikke er vedtaksdyktig.

57 *1.6 Ikke godkjent fravær*

58 Dersom en delegat eller observatør med møteplikt forlater møtet uten godkjent permisjonssøknad,
59 kan dette føre til tap av delegat- eller observatørstatus i møtet.

60 Det blir gjennomført opptelling minimum to ganger hver dag. Delegater som ikke har godkjent
61 permisjon, og er fraværende på to – 2 – opptellinger, mister delegatstatusen. Delegatstatus kan
62 overdras til vara. Observatører med møteplikt som ikke har godkjent permisjon og er fraværende
63 ved to – 2 – opptellinger, mister observatørstatusen.

64 Fullmaktskomiteen fører liste over tilstedeværende ved opptelling og informerer salen dersom
65 noen mister sin delegatstatus.

66 Det er mulig å anke tap av delegat- eller observatørstatus i møtet. Dersom en delegasjon mister en
67 delegat, blir det aktuelle medlemmet fakturert for delegatens reise og opphold i forbindelse med
68 møtet. Ved tap av observatørstatus blir den aktuelle personen fakturert for reise og opphold i
69 forbindelse med møtet.

70 *1.7 Prinsipper for oppførsel og organisasjonskultur*

71 Landsmøtets deltakere skal opptre i tråd med NSOs vedtatte prinsipper for oppførsel og
72 organisasjonskultur.¹

¹ Prinsipper for oppførsel og organisasjonskultur: <https://student.no/organisasjonskultur>

73 **2 Midlertidige landsmøteverv**

74 *2.1 Fullmaktskomité*

75 Kontrollkomiteen fungerer som fullmaktskomité på landsmøtet. Dersom det er behov for flere
76 medlemmer av fullmaktskomiteen skal disse godkjennes under konstitueringen, etter innstilling fra
77 sentralstyret.

78 *2.2 Redaksjonskomité*

79 Landsmøtet kan sette sammen redaksjonskomiteer for å behandle innkomne forslag. Hver komité
80 skal bestå av fem – 5 – personer.

81 Redaksjonskomiteene godkjennes under konstitueringen, etter innstilling fra sentralstyret. Det
82 velges ingen leder for komiteene. Redaksjonskomiteene bestemmer selv hvem av
83 komitemedlemmene som skal presentere komiteens innstilling i landsmøtet.

84 Den enkelte komité bør være sammensatt ut fra geografiske kriterier. Det skal tilstrebnes at
85 komiteene har kjønnsbalanse. Kun delegater kan være i en redaksjonskomité.

86 *2.3 Mandat for redaksjonskomité*

87 Redaksjonskomiteenes mandat er å redigere og samordne innkomne forslag til et helhetlig forslag
88 til vedtak. Dette gjøres ved å innstille på de enkelte forslagene og sette opp forslag til en
89 voteringsorden.

90 Komiteens innstilling skal ta hensyn til debatten i møtet. Redaksjonskomiteen har anledning til å
91 utarbeide redaksjonelle eller omforente forslag. Det er ikke anledning for komiteen å utarbeide
92 forslag som har nytt meningsinnhold enn det som er fremmet i møtet.

93 Det er mulig å levere delt innstilling ved uenighet i komiteen; det skal da fremgå i dokumentet
94 hvem som står bak de ulike innstillingene.

95 *2.4 Møteledelse*

96 Møteledelsen består av inntil seks – 6 – personer, med bistand fra sekretariatet i NSO.

97 Møteledelsen godkjennes under konstituering, etter innstilling fra sentralstyret. Sekretariatet fører
98 protokoll.

99 *2.5 Tellekorps*

100 Kontrollkomiteen fungerer som kontrollorgan under valg. Tellekorpset skal bestå av minimum 10
101 personer som godkjennes under konstitueringen, etter innstilling fra sentralstyret.

102 *2.6 Tillitspersoner*

103 I tråd med NSOs prinsipper for oppførsel og organisasjonskultur (se punkt 1.7), skal landsmøtet
104 godkjenne tre tillitspersoner bestående av minst én fra arbeidsutvalget, sekretariatet og
105 landsmøtets deltakere.

106 Tillitspersonene har hovedansvar, og kan kontaktes vedrørende brudd eller mulige brudd på ett
107 eller flere prinsipper.

108 **3 Saksbehandling under landsmøtet**

109 *3.1 Lukking av møtet*

110 Landsmøtets saksbehandling er normalt åpen for offentligheten, i henhold til vedtektenes § 4.1.

- 111 Landsmøtet kan, med kvalifisert flertall, vedta å lukke møtet etter bestemmelsene i vedtektenes §
112 16.6. Ved forslag om lukking av møtet skal debatt om dette foretas med kun personer med
113 rettigheter etter §§ 4.5.1 og 4.5.2 til stede.
- 114 *3.2 Innvilgning av talerett til gjester*
115 Landsmøtet kan, med kvalifisert flertall, innvilge gjester talerett i enkeltsaker.
- 116 *3.3 Talestol*
117 Ordet tas fra anvist plass.
- 118 *3.4 Taletid*
119 Taletiden på innlegg skal ikke vare lenger enn to – 2 – minutter.
- 120 Det gis adgang til to – 2 – replikker til hvert innlegg, med anledning til svarreplik. Replikker skal
121 ikke vare lenger enn ett – 1 – minutt.
- 122 Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå endringer i taletid og replikkveksling i
123 enkeltsaker, eller for hele møtet. Møteledelsen kan foreslå å kutte replikker dersom inntegnet liste
124 overskrider avsatt tid til debatten.
- 125 *3.5 Inntegning til debatt*
126 Inntegning til debatt gjøres til møteledelsen med delegatskilt, eller elektronisk. Delegatskiltet har én
127 side for innlegg og én side for replikk, markert med ulik farge.
- 128 Møteledelsen kan foreslå skriftlig inntegning. Inntegning skjer da på angitt skjema som gjøres
129 tilgjengelig på angitt sted i forkant av debatten. Møteledelsen skal gjøre møtet oppmerksom på
130 hvilke frister som gjelder for inntegningen, og det blir fremdeles anledning for inntegning i løpet av
131 debatten.
- 132 Møteledelsen har anledning til å redigere talerlisten slik at forslagsstillere får presentert sine
133 forslag tidlig i debatten.
- 134 *3.6 Til orden*
135 Den som tegner seg til forretningsorden, voteringsordenen eller tidsplanen skal få ordet
136 umiddelbart etter at pågående replikkveksling er avsluttet. Taletiden er da ett – 1 – minutt. Det gis
137 ikke replikker til slike innlegg.
- 138 Møteledelsen avgjør om det åpnes for debatt i slike tilfeller. Møtet kan overprøve møteledelsens
139 avgjørelse.
- 140 Eventuell votering i slike saker gjøres før debatten i den aktuelle saken fortsetter.
- 141 *3.7 Sette strek*
142 Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå at strek settes. Det innebærer at inntegning til
143 innlegg og levering av nye forslag avsluttes. Dette vedtas med alminnelig flertall.
- 144 Når det er vedtatt at strek skal settes, gis det anledning til å tegne seg i løpet av neste talers
145 innlegg, før talerlisten så leses opp og strek er satt.

146 3.8 *Sette kontantstrek*

147 Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå at det settes kontantstrek. Da strykes
148 resterende navn på talerlisten og debatten avsluttes umiddelbart. Dette vedtas med kvalifisert
149 flertall.

150 3.9 *Innlevering og presentasjon av forslag*

151 Forslag skal leveres elektronisk på angitt måte. Ved behov kan forslag leveres skriftlig på angitt
152 sted og angitt forslagsark.

153 Alle forslag skal presenteres for landsmøtet fra talestolen. Forslag som er levert på forhånd, innen
154 gitt frist, ansees som fremmet og presentert. Alle forhåndsleverte forslag gjøres tilgjengelig før
155 møtestart.

156 Dersom forslag blir levert av personer uten forslagsrett i møtet, blir forslaget forkastet uten videre
157 behandling.

158 3.10 *Frister for innlevering av forslag*

159 Alle forslag skal leveres før strek er satt i debatten.

160 Forslag til resolusjoner må leveres innen gitt frist, før møtestart.

161 Forslag til prinsippprogrammet må leveres senest fem virkedager før landsmøtet konstitueres, i
162 henhold til vedtektenes § 3.1.2.

163 Forslag til vedtektsendringer må være arbeidsutvalget i hende 9 uker før begynnelsen av
164 landsmøtet, i henhold til vedtektenes § 16.3.

165 For valg gjelder egne frister.

166 3.11 *Behandling av resolusjoner*

167 Landsmøtet tar først stilling til hvilke resolusjoner som skal behandles, etter innstilling fra
168 sentralstyret. Disse blir deretter behandlet på ordinær måte i landsmøtet.

169 3.12 *Protokolltilførsler*

170 Protokolltilførsler kan leveres av alle med forslagsrett. Protokolltilførsler skal være knyttet til en sak
171 eller saksbehandlingen, og meldes innen den aktuelle saken er lukket.

172 Protokolltilførselen leveres skriftlig til møteledelsen på angitte ark, og referere til den aktuelle
173 saken. Når debatten i saken er avsluttet skal protokolltilførselen presenteres fra talerstolen.

174 Protokolltilførsler blir gjort tilgjengelig for tilslutning ut neste pause i møtet. En tilslutter seg en
175 protokolltilførsel ved å påføre fullt navn og delegatnummer.

176 3.13 *Stenging av landsmøtesalen*

177 Under voteringer og valg kan dørene til salen stenges. Mens dørene er stengt skal ingen forlate
178 eller ankomme salen. Dette skal sikre at kontrollkomiteen/tellekorpset til enhver tid vet hvor mange
179 stemmeberettigede som er til stede.

180 Personer som ikke har stemmerett skal enten forlate salen før voteringen/valget eller oppholde seg
181 på angitt sted i salen.

- 182 3.14 *Statistikk*
183 Elektronisk registrert informasjon om innlegg fra talerstolen, per institusjon og kjønn, skal
184 anonymiseres og gjøres tilgjengelig.
- 185 **4 Voteringer**
- 186 4.1 *Definisjoner, i henhold til vedtektenes § 14.1*
187 a) *Alminnelig flertall* er oppnådd dersom det blant de avgitte stemmene er flere for enn mot
188 forslaget og det ikke er flere blanke stemmer enn avgitte stemmer.
- 189 b) *Absolutt flertall* er oppnådd når mer enn 50 % av de tilstedeværende stemmeberettigede på
190 møtet stemmer for forslaget.
- 191 c) *Kvalifisert flertall* er oppnådd når minst 2/3 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
192 møtet stemmer for forslaget.
- 193 d) *3/4 kvalifisert flertall* er oppnådd når minst 3/4 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
194 møtet stemmer for forslaget.
- 195 4.2 *Avgjøring av votering*
196 Voteringer avgjøres, i henhold til vedtektenes § 14.2, ved alminnelig flertall, dersom ikke annet er
197 bestemt. Votering skjer ordinært ved håndsopprekning av stemmeskilt, eller elektronisk.
- 198 4.3 *Prøvevotering*
199 Delegater, møteledelsen og medlemmer av møtets redaksjonskomiteer kan foreslå prøvevotering.
200 Dersom dette foreslås skal prøvevoteringen gjennomføres umiddelbart etter at pågående innlegg
201 og replikkveksling er ferdig.
- 202 4.4 *Votering over flere forslag under ett*
203 Møteledelsen kan foreslå å votere over flere forslag under ett (blokkvotering).
- 204 Delegater kan kreve separat votering på enkeltforslag. Møteledelsen åpner for dette før hver
205 voteringssekvens.
- 206 Forslag om blokkvotering avgjøres med alminnelig flertall.
- 207 **5 Valg**
208 Alle personvalg med mer enn én kandidat skal foregå elektronisk. Dersom dette ikke er mulig
209 gjennomføres valget skriftlig. Ved personvalg benyttes preferansevalg, i henhold til vedtektenes
210 § 13.3 og retningslinjene for preferansevalg.
- 211 Ved likt antall kandidater som plasser kan akklamasjon benyttes, med mindre en kandidat eller
212 delegat krever ordinært valg.
- 213 5.1 *Fremme kandidatur*
214 Kandidater må fremmes på eget skjema på student.no, innen gitte frister.
- 215 5.2 *Trekke kandidatur*
216 Dersom en kandidat ønsker å trekke sitt kandidatur, må kandidaten formidle dette skriftlig til
217 valg@student.no innen gitt frist.

218 5.3 *Presentasjon av kandidater og valgkomiteens innstilling*
219 Alle kandidatpresentasjoner skal gjøres tilgjengelig for landsmøtet. Valgkomiteen presenterer sine
220 innstillinger til valgene som fastsatt i tidsplanen.

221 5.4 *Valgtale*

222 Kandidater til arbeidsutvalget, kontrollkomiteen, valgkomiteen og ledere av politiske komiteer og
223 leder av prinsippprogramkomiteen gis anledning til korte valgtaler.

224 Talletiden fastsettes av møteledelsen, men skal maksimalt være tre – 3 – minutter for AU-
225 kandidater og ett – 1 – minutt for de andre overnevnte vervene. Det gis ikke anledning til å holde
226 støttetaler eller ytterligere presentasjoner av kandidatene.

227 Dersom en kandidat, som har anledning til å holde valgtale, ikke selv er til stede, kan en annen
228 person holde valgtalen på vegne av kandidaten.

229 Kandidater til øvrige verv blir presentert gjennom sin kandidatpresentasjon, som skal gjøres
230 tilgjengelig for landsmøtet.

231 5.5 *Kunngjøring av valgresultat*

232 Kontrollkomiteen oppgir valgtall og hvilken valgrunde kandidatene velges i ved offentliggjøring av
233 valgresultatene. Stemmetallene offentliggjøres ikke, men den enkelte kandidat kan etterspørre sitt
234 eget stemmetall.

235 **6 Sluttbestemmelser**

236 6.1 *Spørsmål som ikke er regulert*

237 Dersom et spørsmål ikke er regulert i denne forretningsordenen, eller gjennom vedtektene, skal
238 landsmøtet, med alminnelig flertall, avgjøre hvilken praksis som skal gjelde.

239 6.2 *Fravik fra forretningsordenen*

240 Dersom et spørsmål ikke er regulert gjennom vedtektene, kan landsmøtet, med kvalifisert flertall,
241 endre eller fravike forretningsordenen i løpet av møtet.